

אמור (263)

סיבה לטוב וע"י כך מודה הוא על הרע ולכן קרבן תודה מקריבים שני הפכים חמץ ומצה, חמץ כנגד הרע ומצה כנגד הטוב ובהקרבת שני הפכים אלו כשמאחדים אותם ביחד, הוא מודה ומכיר בכך שגם הרע הוא טוב. זוהי אותה בחינה של גילוי היחוד שיהיה לעתיד לבוא, אז גם יבינו ויכירו שגם הרע היה סיבה לטוב. וכך מסביר הרמח"ל את הפסוק (תהלים צ. טו): "שמחנו כימות עניתנו", לעתיד לבא לעומת גדול העינוי תהיה השמחה גדולה יותר, כשהשי"ת יגמול לכל אחד ואחד שמחה כנגד העינוי שסבל, נמצא שהעינוי עצמו הוא יהיה סיבה לשמחה הגדולה שלעתיד לבא. *ספר "לחתך עליין"*

וְלֹא תַחְלְלוּ אֶת שְׁם קְדֹשִׁי (כב. לב)
חילול ה' מהו? על הפסוק "מחלליה מות יומת" (שמות לא. יד) פירש הזוהר הקדוש "מחלליה" לשון "חלל", דהיינו הפינוי ממקום. וזהו שנאמר "וְלֹא תַחְלְלוּ אֶת שְׁם קְדֹשִׁי", כלומר, שמראים ח"ו כאילו המקום שעומדים בו הוא "חלול" ופנוי ממנו יתברך, ומכאן ועד להיתר לעבור על מצוותיו, קצרה הדרך. וזהו שאמרו חז"ל: כל העובר עבירה בסתר כאילו דוחק רגלי השכינה (חגיגה טו.) *נפש החיים (ש"ג, פ"ה)*

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת שְׁבֻתוֹן מְקַרְא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ שְׁבַת הוּא לַיהוָה כָּכָל מוֹשְׁבְּתֵיכֶם (כג. ג)

גוי ששבת חייב מיתה (סהנדרין נח. ב). הגויים לא נצטוו לשמור שבת, ואף נאסר עליהם לשמור שבת, ואם עבר הגוי ושמר את השבת חייב מיתה, מדוע? מבאר רבי משה פיינשטיין זצ"ל: כי לישראל אין השבת רק יום מנוחה, אלא יום של התבוננות בה', כי הוא ברא וממשיך לברוא את העולם, וגם משגיח על כל אחד ואחד באופן פרטי, ולכן אין צורך לעבוד בשבת ואין צורך לדאוג לפרנסה, אלא ינצלו את המנוחה, לקדושה וללימוד התורה. אבל גוי, לכשינתן לו יום מנוחה, יום של בטלה, לא ידע לנצלו כראוי, ויבוא לידי שיעמום, הוללות ושכרות. וזהו שאנו אומרים בתפילת שחרית של שבת: "ולא נתנו ה' אלוקינו לגויי הארצות" *ספר "להתענג בתענוגים"*

העינוי שנוסף והתירוץ שנסתר אף בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַפְּרִים וכו' וְעֵנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם (כג. כז)
בגמרא (יומא עו.) למדנו את חמשת העינויים שנאמרו ביום הכיפורים, מחמשת הפעמים שבהן נאמר בתורה לשון "עינוי". אחת הפעמים היא הפסוק שלפנינו.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל הַפְּהָנִים בְּנֵי אֱהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמְיוֹ (כא. א)
מבאר החתם סופר "אמר אל הפהנים", אמור אל כל תלמידי החכמים שמשולים לכהנים, שיתנהגו כמו 'בני אהרן' שישכינו שלום איש לרעהו, ויקבלו כל אדם בסבר פנים יפות, משום שאלה התנאים הדרושים למשוך את לב האנשים לעבודת ה'. אבל בד בבד צריך תלמיד חכם להזהר שמא ירננו אחריו שהוא מתחבר לרשעים ולא ידונו אותו לכף זכות שעושה כן כדי לתקנם, ועלול להתחלל שם ה' ברבים ח"ו. על כן נאמר "לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא בְּעַמְיוֹ", שחייב אדם להיזהר שלא לטמא את עצמו בעת שעוסק בתיקון נפשות. *"ילקוט מאיש לרעהו"*

וְכֹא הַשְּׂמֵשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֹאכֵל מִן הַקֶּדְשִׁים וכו' (כב. ז)
במשנה הראשונה של מסכת ברכות שנינו מאימתי קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן, ויש לעיין מה ענין זה לזה. ברם משרואים אנו כי כשהעריב היום כבר מותרים הכהנים לאכול בתרומתן אע"פ שכל היום היו טמאים, וגם לאחר טבילתם עדיין הם אסורים באכילת תרומה כל שלא הגיע עדיין צאת הכוכבים, הרי מכך אנו למידים שאחר צאת הכוכבים הוא זמן חדש לגמרי בלא שום שייכות ליום שעבר. מכאן נוכל להסיק, שמעתה צריך האדם לקבל על עצמו מחדש עול מלכות שמים בקריאת שמע, שכן קריאת שמע זו שקרא בשחרית שוב אינה שייכת ליום זה שנתחדש ובא. *ספר "המאור שבתורה"*

קרבן תודה, בחינת לעתיד לבא וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח תּוֹדָה לַה' (כב. כט)
לעתיד לבוא כל הקרבנות בטלין וקרבן תודה אינו בטל (ויקרא רבה ט. ז). צריך ביאור מהו המיוחד בקרבן תודה יותר משאר קרבנות שיהיו בטלין לעתיד לבא. המהר"ל מבאר שבקרבן תודה מקריבין שני הפכים שנוגדים זה את זה: חמץ ומצה והקרבת חמץ ומצה מאחדת את שני ההפכים האלו כאחד. ביאר הרב חיים פרידלנדר זצ"ל: הישועה עצמה מבררת איך הצרה שימשה כסיבה לטוב, כמו שכתוב (תהלים קא. א): "חסד ומשפט אשירה", השירה צריכה לבוא על המשפט באותה המידה שהיא באה על החסד: "כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא, צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא" הוי-ה הוא מידת הרחמים ואותו "שם השם אקרא", שיש על הטוב כוס ישועות, ישנו גם על הרע, צרה ויגון אמצא, וזאת על שמכירים באמונה שגם הרע משמש אמצעי לטוב. המקריב תודה מודה בכך גם על הרע. היינו, הוא מכיר שגם הרע היה

סייע להם ללכת, ועל זה נאמר שרגלהם לא בצקה ונעליהם לא בלו.

ספר "שבענו מטובך" מאת רב חיים קניבסקי זצ"ל

הלכה: ספירת העומר

צריך לברך ולספור מעומד, ואף לא יישען על משהו באופן שיפול אם יסלק אותו דבר. ספר מיושב יצא בדיעבד ידי חובתו, וזקן או חולה שקשה להם לעמוד רשאים לכתחילה לשבת. הספירה צריכה להיות באמירה בפיו ולא בהרהור, ואם בירך בפה וספר בהרהור ונזכר מיד, יחזור ויספור בפה, ואם לא נזכר מיד עד שדיבר שלא מעניין הספירה או שהסיח דעתו, יחזור ויספור בברכה. לכן אף אם הרהר את הספירה של אותו יום, יחזור וימנה בברכה. אם לא חזר ומנה, יספור בשאר הלילות בלא ברכה. ויש שכתב דהיינו דווקא כשהיתה לו כוונה לצאת ידי חובה בהרהור זה.

ספר "ספירת העומר"

פתגם: טפיחה, חיוך ומילה טובה הם הנוסחה לאחזה.

ספר "שמחלה"

חקירה: בגדי כהונה

לדעה שהם מצוה בעצמם, מצוה בעשייתן או בלבישתן (מנחת אשר שמות נב-א בתחילתו: מחלוקת ראשונים)

ספר "סודות וחקירות"

סיפור: עיניו כהות

אדם פגש את רעהו, אחרי שלא ראהו שנים רבות, והופתע לראותו מרכיב משקפיים על עיניו. נאנח הלה ואמר: אכן כך דרכו של עולם, שלעת זקנה עיניו של אדם כהות דבר הזה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים. בתורה שנאמר: "ויהי כי זקן יצחק ותכהינה עיניו מראות". בנביאים שנאמר: "ועלי זקן מאוד... ועיניו החלו לא יוכל לראות", ובכתובים, שנאמר: "נער הייתי וגם זקנתי ולא ראיתי".

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף קעג)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'וסי תנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוח, אלחנן בן תנה אנושקה, רבקה בת ליוז, רישירד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה, הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ויזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר.

והגמרא מקשה מיד: וכי רק חמישה עינויים יש, הלא למדנו ששה עינויים? ומתרצת: שתיה בכלל אכילה. לפי זה, ביאר הגאון רבי ברוך כהנא ראפפורט באופן נפלא, מדרש פליאה שבו נאמר: "ביום הכיפורים מזכיר הקב"ה חטא דאדם הראשון". וכך ביאורו: מצינו שלאדם הראשון היה תירוץ על מה שאכל מעץ הדעת: שהקב"ה ציוה שלא יאכל, ואלו הוא סחט ושתה. אלא שתירוץ זה לא יועיל, שהרי בגמרא שהבאנו למדו לגבי יום הכיפורים ששתיה בכלל אכילה, ואם כן חטאו של אדם הראשון בעינו עומד. ועל כן "ביום הכיפורים מזכיר הקב"ה חטא דאדם הראשון" **ספר "כמוצא שלל רב"**

'כיפורים' משום שלא כל הכפרות שוות

אף קְעָשׂוּר לַחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכְּפָרִים (כג. כז) מדוע נקרא היום "יום הַכְּפָרִים", בלשון רבים ולא "יום כיפור"? ה"דרכי משה", פירש: שזה מפני שהוא כפרה לחיים ולמתים וכן כתב ה"רוקח". אמנם הבעל "ישועות יעקב" הקשה: לרבנן הסוברים שיום הכיפורים אינו מכפר בלי תשובה, במה יתכפרו נפשות המתים, והלא הם אינם יכולים לעשות תשובה, ומה יועיל להם יום הכיפורים ללא תשובה? והוא מבאר באופן נפלא: שמתים אין הכוונה שמתו ולא כיפר עליהם יום הכיפורים בחייהם כיון שלא שבו בתשובה, אלא, הלא רוב בני האדם הולכים לעולמם באמצע השנה, ורק אחד מאלף מת במוצאי יום הכיפורים, ואם כן מה יכפר על העוונות שבין יום הכיפורים ליום המיתה, הלא על כך לא כיפר יום הכיפורים שקדם לעוונות אלו? אלא, זה הכוונה שיום הכיפורים הוא כפרה גם למתים, כלומר: לאותם מתים שמתו בשנה החולפת, על העוונות שעשו במוצאי יוה"כ עד יום מותם, כי מה שבדרך כלל יוה"כ אינו מכפר בלי תשובה הוא משום שכיוון שעשרת ימים אלו מסוגלים לתשובה, ואם לבו לב אבן ואינו שב בתשובה, אין הוא ראוי שיוה"כ יכפר עליו, אבל מי שמת באמצע השנה, ולא הספיק לשוב, אזי עצם היום מכפר עליו.

ספר "ושלל לא יחסר"

לְמַעַן יִדְעוּ דַלְתֵיכֶם פִּי בַסְּפּוֹת הַשְּׂבָתִי אֵת פְּנֵי יִשְׂרָאֵל

(כג. מג)

עיינ רש"י, שהם ענני כבוד שהיו להם במדבר. ובאמת יש לתמוה, למה הוצרכו למנעלים במדבר, שעל זה כתוב (דברים כט.ד) "שנעליהם לא בלו", הרי לא הלכו בעצמם במדבר, שהרי ז' עננים היו ואחד מהם היה תחתיהם, כדפרש רש"י (במדבר י. לד), ועמוד הענן היה מוליכם והם הלכו אחריו, כמו שכתוב (ט. כא) "ונעלה הענן ונסעו". יש לומר דמכל מקום הוצרכו קצת ללכת לבריאות גופם, כמבואר בכתובות (ק"א.): שליש בהילוך, ולזה הוצרכו מנעלים, אלא שמכל מקום הענן

